

Sygn. akt II AKa 294/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Mirosława Strzelecka (spr.)

Sędziowie: SA – Jarosław Góral

SA – Anna Zdziarska

Protokolant: – sekr. sąd. Kazimiera Zbysińska

przy udziale Prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 r.

sprawy J. S. i K. G. (1)

oskarżonych z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i innych

na skutek apelacji, wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 15 grudnia 2010 r. sygn. akt XVIII K 162/99

Zmienia zaskarżony wyrok w odniesieniu do czynu zarzucanego oskarżonym w pkt III w ten sposób, że:

Ustala, iż czyn K. G. (1) polegał na tym, że w nocy z 15 na 16 grudnia 1996 r. w W. i S. k/J. działając wspólnie z J. S. wziął udział w pobiciu T. S. w ten sposób, że bili go po całym ciele i założyli mu pętlę z kabla telefonicznego na szyję, polecając mu klęknąć zarzucili jej koniec na gałąź drzewa narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego rozstroju zdrowia tj., wypełnił dyspozycję art. 158 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarza wobec niego postępowanie o ten czyn, zaś kosztami procesu obciąża Skarb Państwa w tej części.

J. S. uznaje za winnego tego, że w nocy z 15 na 16 grudnia 1996 r. działając wspólnie i w porozumieniu z K. G. (1) wziął udział w pobiciu T. S. bijąc go kijem baseballowym po całym ciele i założyli mu pętlę z kabla telefonicznego na szyję polecając mu klęknąć zarzucili jej koniec na gałąź drzewa czym narażili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego rozstroju zdrowia tj. czynu z art. 159 k.k. z 1969 w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu skazuje go i wymierza mu karę 2 lat (dwóch) lat pozbawienia wolności .

Na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. wymierza oskarżonym nowe kary łączne. K. G. (1) 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś J. S. 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 63 § 1 k.k. zalicza oskarżonym na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 05 marca 1997 r., do dnia 30 listopada 1998 r.

Zasądza do J. S. i K. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 400 (czterysta) zł tytułem opłaty za obie instancje i obciąża ich wydatkami w sprawie w częściach na nich przypadających.

Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. T. G. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych zawierającą 23 % podatek VAT tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego K. G. (1) przed Sądem Apelacyjnym.

UZASADNIENIE

J. S. i K. G. (1) zostali oskarżeni o to, że:

I. w dniu 02 września 1996 roku, w W., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej grożąc użyciem gwałtu w postaci bicia oraz porwaniem dziecka, stwarzając uprzednio sytuację świadcząca o zagrożeniu życia lub zdrowia, a polegającej na wywiezieniu samochodem do lasu, nakazaniu rozebrania się do naga i przełożenia przez żerdzie zmusili T. S. do podpisania weksła na kwotę 12.600 zł plus odsetki w wysokości 25 % w skali miesiąca,

tj. o popełnienie czynu z art. 211 k.k.;

II. w październiku 1996 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu brali udział w pobiciu T. S. w ten sposób, że po założeniu pokrzywdzonemu na szyję pętli z linki - zaciskali ją, bili kijem baseballowym po całym ciele, a następnie ciągnęli go za samochodem, przez co narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego rozstroju zdrowia,

tj. o popełnienie czynu z art. 159 k.k.;

III. w nocy z 15/16 grudnia 1996 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu, w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia T. S. usiłowali powiesić go na drzewie w ten sposób, że założyli mu pętlę na szyję zawieszając jej koniec na gałąź, nakazali ww. klęknąć na ziemi, co powodowało jej zaciskanie, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zerwanie kabla i ucieczkę pokrzywdzonego

tj. o popełnienie czynu z art. 11 § 1 k.k. w związku z art. 148 § 1 k.k.;

IV. dniu 07 maja 1996 roku w W., działając wspólne i w porozumieniu, zmusili P. M. do oddania sprzętu RTV o wartości 4.500 zł, grożąc mu uprzednio pozbawieniem życia lub pobiciem, stwarzając wcześniej sytuację świadcząca o takim zagrożeniu, a polegającą na wywożeniu do lasu, nakazaniu rozebrania się do naga, bicia pięściami po twarzy i kijem baseballowym po plecach, oraz zawiązaniu pętli na szyi i przyduszeniu, przez co narazali go na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego rozstroju zdrowia,

tj. o popełnienie czynu z art. 211 k.k. w zbiegu z art. 159 k.p.k. w związku z art. 10 § 2 k.k.;

V. w dniu 05 listopada 1996 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej groźbą zamachu na zdrowie oraz mienie zmusili W. K. (1) do sporządzenia notarialnego pełnomocnictwa upoważniającego J. S. do rozporządzenia działką o powierzchni 98 arów położonej w R.,

tj. o popełnienie czynu z art. 211 k.k.;

VI. w listopadzie 1996 roku, działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali pobicia W. K. (1) w ten sposób, że po wywiezieniu ww. do lasu bili go kijem baseballowym po całym ciele, a w szczególności po brzuchu, narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego rozstroju zdrowia,

tj. o popełnienie czynu z art. 159 k.k.;

VII. w dniu 03 stycznia 1997 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zmusili W. K. (1) do napisania oświadczenia, z treści którego wynikało, iż pożyczka od nich 67.600 zł, a pod zastaw daje dom w R. i mieszkanie na ul. (...) w W. oraz samochód, grożąc ww. pobiciem, stwarzając sytuację świadczącą o zagrożeniu poprzez wskazywania na będące w ich posiadaniu kije baseballowe i pistolet,

tj. o popełnienie czynu z art. 211 k.k.

VIII. w dniu 08 stycznia 1997 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, grożąc W. K. (1) porwaniem jego syna, usiłowali zmusić go do oddania pieniędzy w kwocie 63.000 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na interwencję Policji,

tj. o popełnienie czynu z art. 11 § 1 k.k. w związku z art. 211 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 15 grudnia 2010 r.

1. J. S. i K. G. (1) w ramach czynu opisanego w pkt I uznał za winnych tego, że w dniu 02 września 1996 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, grożąc użyciem przemocy w postaci bicia oraz porwaniem dziecka i ponownym wywiezieniem do lasu i biciem, stwarzając uprzednio sytuację świadczącą o zagrożeniu życia lub zdrowia, a polegającej na wywiezieniu samochodem do lasu, nakazaniu rozebrania się do naga i przełożenia przez żerdzie zmusili T. S. do podpisania weksla na kwotę 12.600 zł plus odsetki w wysokości 25 % w skali miesiąca, który to czyn przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 282 k.k. i na podstawie powyższego przepisu skazał i wymierzył im kary po 2 lata pozbawienia wolności;

2. J. S. i K. G. (1) w ramach czynu opisanego w pkt II uznał za winnych tego, że w dniu 12 października 1996 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu, brali udział w pobiciu T. S. w ten sposób, że po porwaniu go na ul. (...) w W. bili go i kopali po całym ciele, a potem po wywiezieniu nad Kanał Ż. - po założeniu pokrzywdzonemu na szyję pętli z linki - zaciskali ją, bili kijem baseballowym po całym ciele, a następnie ciągnęli go za samochodem, przez co narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego rozstroju zdrowia, to jest za czyn z art. 159 k.k. z 1969 roku i za czyn ten na podstawie powyższego przepisu skazał i wymierzył im kary po 2 lata pozbawienia wolności;

3. J. S. i K. G. (1) uznał za winnych popełnienia przestępstwa opisanego w pkt III z tym, że ustalił, iż oskarżeni działali w W. i S. koło J. oraz przyjął, że działali z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia T. S., który to czyn przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 13 § 1 k.k. w związku z art. 148 § 1 k.k., na podstawie art. 148 § 1 k.k. w związku z art. 14 § 1 k.k. wymierzył im kary po 8 lat pozbawienia wolności;

4. J. S. i K. G. (1) uznał za winnych popełnienia czynu opisanego w pkt IV który to czyn przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 282 k.k. w związku z art. 159 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., a na podstawie art. 282 k.k. w związku z art. 11 § 3 k.k. wymierzył im kary po 2 lata pozbawienia wolności;

5. J. S. i K. G. (1) uznał za winnych popełnienia czynu opisanego w pkt VI i za powyższy czyn na podstawie art. 159 k.k. z 1969 roku skazał i wymierzył im kary po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności;

6. J. S. i K. G. (1) uznał winnych popełnienia czynu opisanego w pkt VII z tym, że ustala, iż pokrzywdzony został zmuszony do napisania w oświadczeniu, że pożyczka od oskarżonych kwotę 67.600 złotych, który to czyn przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 282 k.k. i na podstawie powyższego przepisu skazał i wymierzył im kary po 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

7. J. S. i K. G. (1) uznał za winnych popełnienia czynu opisanego w pkt VIII z tym, że nadto ustalił, iż grozili pokrzywdzonemu także wysiedleniem jego rodziny oraz usiłowali zmusić do przekazania pieniędzy w kwocie 7.000

złotych i czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował go z art. 13 § 1 k.k. w związku z art. 282 k.k. i na podstawie art. 282 k.k. w związku z art. 4 § 1 k.k. wymierzył im kary po 1 roku pozbawienia wolności;

8. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. J. S. i K. G. (1) Sąd wymierzył kary łączne po 10 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 83 § 1 k.k. na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności zaliczył okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 05 marca 1997 roku do dnia 30 listopada 1998 roku;

9. zasądził od J. S. i K. G. (2) kwotę po 600 złotych tytułem opłaty oraz obciążył ich kosztami postępowania w sprawie w częściach na nich przypadających na rzecz Skarbu Państwa;

10. na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. oraz § 14 ust. 1 pkt 5 i § 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 ze zm.) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. T. G. przy ul. (...), (...)-(…) W. kwotę 6.860 złotych plus podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelacja obrońcy K. G. (1) zarzuciła wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, a polegający na niesłusznym uznaniu, iż prawdziwe są zeznania pokrzywdzonego T. S. i P. M. złożone w toku śledztwa, w których pomawiali oni K. G. (1) i J. S. o dokonanie wskazanych wyżej przestępstw podczas gdy świadkowie ci jeszcze przed rozpoczęciem przewodu sądowego odwołali te zarzuty i przekonywająco uzasadniali przyczyny dla których złożyli pierwsze zeznania, co winno skutkować uniewinnieniem obu oskarżonych od popełnienia wyżej wymienionych czynów

W części dotyczącej czynów z pkt.(od VI do VIII, również na zasadzie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. I art. 438 pkt. 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego rozstrzygnięcie, a polegający na niesłusznym uznaniu za wiarygodne zeznań pokrzywdzonego W. K. (2), w sytuacji kiedy jego wypowiedzi nie zostały potwierdzone innymi dowodami w sprawie.

Podnosząc powyższe zarzuty wnoszę o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie K. G. (1) od popełnienia zarzucanych mu przestępstw.

Apelacja **obrońcy oskarżonego J. S.** zarzuciła wyrokowi:

- błędy w ustaleniach faktycznych mogące stanowić podstawę orzeczenia mianowicie: przypisanie oskarżonym, iż poruszali się samochodem A. (...) podczas gdy żaden z oskarżonych nie był właścicielem takiego samochodu. Że sprawcy podobno używali broni palnej i nią straszili pokrzywdzonych, podczas gdy broni nie zabezpieczono podczas przeszukań prowadzonych w miejscach zamieszkania oskarżonych. Przyjęciem iż oskarżeni bili pokrzywdzonych: S., M., K. kijem baseballowym po całym ciele podczas gdy żaden z powołanych świadków z osób najbliższych pokrzywdzonym nie widział takich obrażeń;

nadto obrazy przepisów postępowania tj.

- art. 5, albowiem nie dające się usunąć w świetle zgromadzonego materiału dowodowego wątpliwości w zakresie przebiegu zdarzeń z dnia- nie zostały rozstrzygnięte na korzyść oskarżonych J. S. i K. G. (1). Przede wszystkim wskazać należy, iż postępowanie nie wykazało jednoznacznie czy osobami wskazanymi w pierwszych zeznaniach pokrzywdzonych S. i M., są oskarżeni S. i G. czy też może A. D. - co z kolei wynika z późniejszych zeznań pokrzywdzonych. Sąd pierwszej instancji uznając winę oskarżonych w sytuacji gdy większość dowodów przemawiała bądź na korzyść oskarżonych bądź też była ze sobą sprzeczna w konsekwencji winna zostać uznana na korzyść oskarżonych.

- art. 201 k.p.k. albowiem opinie biegłego G. z zakresu psychologii, dotyczące pokrzywdzonych oraz okoliczności zmiany przez nich zeznań, mimo, iż są niepełne i niejasne nie zostały zweryfikowane przez powołanie kolejnego biegłego a nadto mimo swoich wad posłużyły jako uzasadnienie wydania wyroku skazującego.

- art. 170 § 1 ust.5 k.p.k. albowiem mimo wniosku obrońcy o powołanie biegłego z zakresu grafologii, Sąd pierwszej instancji dowodu takiego nie przeprowadził a oddalając wniosek nie wskazał czym kierował się określając: oczywistość przedłużenia postępowania, mimo iż przesłanki do przeprowadzenia takiego dowodu istniały a dowód był możliwy do przeprowadzenia, co potwierdził biegły z zakresu analizy porównawczej pisma T. K..

Wskazując te zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. S. od przypisywanych mu zaskarżonym wyrokiem przestępstw ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji.

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2011 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie:

I. zmienił wyrok w zaskarżonej części wobec oskarżonych J. S. i K. G. (1) w ten sposób, że:

- uchylił orzeczenie o karach łącznych pozbawienia wolności;

- z pkt 1 wyroku wyeliminował z podstawy prawnej skazania art. 4 § 1 k.k.;

- odnośnie czynu z pkt 2 wyroku przyjął, że oskarżony K. G. (1) nie używał kija baseballowego i stosując art. 4 § 1 k.k. czyn ten kwalifikuje z art. 158 § 1 d.k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności nadto uzupełnia podstawę prawną skazania za czyn przypisany oskarżonemu J. S. o art. 4 § 1 k.k.;

- z pkt 3 wyroku wyeliminował z podstawy prawnej skazania art. 4 § 1 k.k. i stosując art. 60 § 2 i § 6 pkt 1 k.k. wymierzył oskarżonemu J. S. i oskarżonemu K. G. (1) za przypisany im czyn kary po 5 lat pozbawienia wolności;

- wyeliminował z podstawy prawnej skazania za czyn z pkt 4 wyroku art. 4 § 1 k.k., art. 159 k.k. i art. 11 § 2 k.k., a z podstawy wymiaru kary art. 11 § 3 k.k.;

- odnośnie czynu z pkt 5 wyroku przyjął, że oskarżony J. S. nie używał kija baseballowego i stosując art. 4 § 1 k.k. czyn ten zakwalifikował wobec niego z art. 158 § 1 d.k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, nadto uzupełnił podstawę prawną skazania za czyn przypisany oskarżonemu K. G. (1) o art. 4 § 1 k.k.;

- przyjął, że czyny przypisane oskarżonym J. S. i K. G. (1) w pkt 6 i 7 wyroku stanowią jedno przestępstwo popełnione w dniu 3 stycznia 1997 r. z art. 282 k.k. i na podstawie tego przepisu skazał każdego z oskarżonych i wymierzył im kary po 1 roku i 6 miesięcy

pozbawienia wolności;

II. utrzymał w mocy wyrok w pozostałej zaskarżonej części;

III. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. oskarżonemu J. S. wymierzył karę łączną 6 lat pozbawienia wolności, a oskarżonemu K. G. (1) karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonym okres rzeczywistego pozbawienia ich wolności w sprawie od dnia 5 marca 1997 r. do dnia 30 listopada 1998 r.;

V. zasądził od oskarżonych J. S. i K. G. (1), na rzecz Skarbu Państwa po 600 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz obciążył ich wydatkami w sprawie w częściach na nich przypadających;

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. G.

Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 zł w tym 23% VAT tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego K. G. (1) w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym.

Na skutek kasacji wniesionej przez obrońców obu oskarżonych Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 r.

1) uchylił zaskarżony wyrok w części:

a) dotyczącej orzeczenia o karach łącznych,

b) w części utrzymującej wyrok Sądu Okręgowego co do czynu z pkt. III (art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.) i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym,

2) w pozostałych częściach oddalił obie kasacje jako oczywiście bezzasadne,

3) na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt. 9 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt. 6 k.p.k. oraz art. 632 pkt. 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i zmieniony nim wyrok Sądu Okręgowego Warszawie w części skazującej z art. 158 § 1 kk:

a) S. G. za czyn opisany w pkt. 2;

b) M. S. za czyn opisany w pkt. VI części wstępnej i w pkt. 5 części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego, i umorzył postępowanie o te czyny wobec oskarżonych, zaś kosztami procesu w tej części obciążył Skarb Państwa;

4) przekazał sprawę w zakresie kar łącznych Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania;

5) obciążył skazanych pozostałymi kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Podniesione w apelacjach obrońców obu oskarżonych zarzuty odnoszące się do czynu zarzucanego im w pkt II a/o kwalifikowanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w tym zakresie w jakim kwestionują ocenę wiarygodności dowodu z zeznań pokrzywdzonego T. S. są niezasadne i to w stopniu wręcz oczywistym.

Wbrew stanowisku autorów obu apelacji Sąd I instancji poddał wszystkie zeznania złożone przez tego świadka niezwykle szczegółowej, wręcz drobiazgowej analizie i przekonująco uzasadnił z jakich przyczyn uznał za wiarygodne zeznanie świadka złożone w postępowaniu przygotowawczym, natomiast odmówił wiary jego zeznaniom składanym w postępowaniu sądowym.

Dokonując oceny zeznań wskazanego wyżej świadka zasadnie podnosi również Sąd I instancji, iż jego zeznania złożone w śledztwie nie są gołosłowne – znalazły bowiem potwierdzenie w zeznaniach w pełni obiektywnych świadków S. S. (2) i W. N., którzy potwierdzili fakt, iż w mocy z 15/16 grudnia 1997 r. pokrzywdzony zwrócił się do nich z prośbą o udzielenie mu pomocy i zrelacjonował przebieg zdarzenia w którym uczestniczył. Aczkolwiek z zeznań wskazanych wyżej świadków nie wynika, by zauważyli poważne obrażenia na ciele pokrzywdzonego, a zwłaszcza ślady na jego szyi wskazujące na to, że był wieszany, to okoliczność ta nie może podważać wersji T. S., że zdarzenie takie faktycznie miało miejsce. Podkreślić bowiem należy, że świadek W. N. widział pokrzywdzonego w godzinach nocnych, znajdując się od niego w pewnej odległości miał zatem ograniczone możliwości poczynienia dokładnych spostrzeżeń, natomiast świadek S. S. zaobserwował fakt, że pokrzywdzony miał otarcie naskórka i sączącą się krew z nosa, a nadto posiadał ślady zabrudzeń na twarzy i ubraniu pochodzące od piasku. Obaj natomiast wskazani wyżej świadkowie zwrócili uwagę na to, iż pokrzywdzony nie miał na sobie stosownej odzieży wierzchniej, co koresponduje z zeznaniami T. S., iż jego kurtki pozostały w samochodzie oskarżonych.

Kolejnymi dowodami potwierdzającymi zeznania T. S. złożonymi w śledztwie są zeznania jego matki Z. K. oraz przyrodniego brata J. K. (1), któremu pokrzywdzony zrelacjonował przebieg zdarzenia z nocy z 15/16 grudnia 1997 r.

Również i te dowody były przedmiotem bardzo szczegółowej analizy ze strony Sądu I instancji, zwłaszcza, że jak wynika z opinii biegłego psychologa, z uwagi na chorobę psychiczną datującą się do 1999 r. procesy zapamiętywania i odtwarzania spostrzeżeń przez J. K. uległy wyraźnemu zdeformowaniu.

Sąd I instancji ustosunkował się również do wyjaśnień składanych przez oskarżonych i przekonywująco uzasadnił z jakich przyczyn nie uznał ich za wiarygodne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego ocena dowodów dokonana przez Sąd Okręgowy w omawianym zakresie nie może nasuwać żadnych zastrzeżeń, nie jest bowiem sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego i w żadnym zakresie nie przekracza granic oceny swobodnej pozostając w pełni pod ochroną art. 7 k.p.k.

Podzielając w pełni ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji i przytoczoną na jej uzasadnienie argumentację zawartą w motywach pisemnych zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny nie widzi konieczności jej powtórzenia, zwłaszcza, że jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu najwyższego z dnia 25 czerwca 2013 r. zastrzeżenia Sądu rozpoznającego kasację odnosiły się w głównej mierze do oceny prawnej czynu zarzucanego oskarżonym w pkt III a/ o (pkt 3 wyroku).

Odnosząc się do tej kwestii stwierdzić należy, iż zasadnym jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie zamiaru jakim kierowali się oskarżeni podejmując opisane we wskazanym zarzucie zachowania wobec pokrzywdzonego T. S..

Dokonując powyższych ustaleń nie można pominąć opisu czynu przypisanego oskarżonym pkt 2 wyroku zakwalifikowanego z art. 159 d.k.k. polegającego nie tylko na biciu i kopaniu pokrzywdzonego po całym ciele, ale również na założeniu mu pętli z linki na szyję, której koniec przywiązali do haka holowniczego samochodu ciągnącego go za jadącym samochodem.

Zgodzić się należy w pełni ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, iż opis tego czynu jest bardziej drastyczny, niż czynu zakwalifikowanego jako usiłowanie zabójstwa.

Przyjmując, iż oskarżeni działali z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia T. S. Sąd I instancji powołuje tego rodzaju okoliczności jak wypowiedanie przez nich gróźb pozbawienia życia pokrzywdzonego, złożenie na jego szyję pętli wykonanej z przewodu telefonicznego, doprowadzenie do sytuacji w której pętla ta zaczęła się zaciskać. Z tego rodzaju stanowiskiem nie można się zgodzić jako nadmiernie uproszczonym, zwłaszcza, iż podobny, a nawet bardziej drastyczny sposób działania oskarżonych opisany w pkt 2 wyroku został zakwalifikowany przez Sąd jako pobicie.

Do przyjęcia zamiaru sprawcy usiłowania zabójstwa nie są wystarczające tylko przesłanki przedmiotowe, lecz niezbędne jest również rozważenie przesłanek natury podmiotowej takich jak tła i powodów zajścia, pobudek działania sprawcy, stosunku do pokrzywdzonego, osobowości i charakteru sprawcy, jego dotychczasowego trybu życia, zachowania się przed i po popełnieniu czynu oraz innych okoliczności z których niezbicie wynikałoby, że oskarżony swą zgodą stanowiącą realny proces psychiczny obejmował wyjątkowo ciężki skutek jakim jest śmierć ofiary (vide wyrok SN z 21 stycznia 1985 r. sygn. akt I KR 320/84 – OSNPG nr 2/1986. W realiach niniejszej sprawy bezspornym jest, iż podejmowane przez oskarżonych działania, w zakresie których wyrok uprawomocnił się były podejmowane w celu zmuszenia pokrzywdzonego do zaspokojenia ich roszczeń finansowych.

Również i w rozpoznawanym zakresie należy uznać, iż taki był cel działania oskarżonych, wskazują bowiem na to zeznania J. K., któremu nieznaną osobą przekazała ostrzeżenie o ponownym wywiezieniu pokrzywdzonego do lasu jeśli nie zwróci długu. Oceniając zamiar, którym kierowali się oskarżeni, nie można również pominąć ich zachowania po zerwaniu przez pokrzywdzonego pętli i ucieczce z miejsca zdarzenia. Brak pogoni ze strony oskarżonych za

uciekającym T. S. Sąd orzekający tłumaczy tym, że był on od nich młodszy, a zatem szybszy, z czego zdawali sobie sprawę (k. 117 uzasadnienia).

Z poglądem tym nie sposób się zgodzić, albowiem Sąd pomija fakt, że oskarżeni dysponowali samochodem, co niewątpliwie umożliwiło im dogonienie uciekającego pokrzywdzonego. Zaniechanie pościgu za pokrzywdzonym i odjechanie z miejsca zdarzenia wskazuje zdaniem Sądu Apelacyjnego na to, iż wbrew stanowisku zajętemu przez Sąd I instancji zamiarem oskarżonych nie było pozbawienie życia pokrzywdzonego, lecz zastraszenie go i zmuszenie do zapłaty żądanej kwoty pieniędzy i temu celowi miały służyć podjęte przez nich działania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, iż czyn zarzucany oskarżonym w pkt III a/o, przypisany w pkt 3 wyroku polegał na udziale w pobiciu pokrzywdzonego, w którym został on narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia lub ciężkiego rozstroju zdrowia, przy czym J. S. używał niebezpiecznego narzędzia jakim był kij baseballowy i zakwalifikował to działanie w odniesieniu do K. G. (1) z art. 158 § 1 d.k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., a w stosunku do J. S. z art. 159 d.k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., albowiem stosowanie poprzednio obowiązującej ustawy jest korzystniejsze dla oskarżonych.

Biorąc pod uwagę, iż karalność czynu z art. 158 § 1 d.k.k. uległa przedawnieniu wobec upływu terminów określonych w art. 101 § 1 pkt 4 k.k., 102 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie o ten czyn w stosunku do K. G. (1) należało umorzyć.

Wymierzając J. S. kary za czyn z art. 159 d.k.k. Sąd Apelacyjny miał na uwadze wysoki stopień szkodliwości społecznej jego czynu, pobudki jego działania, drastyczny sposób działania, jak również wiek oskarżonego, wcześniejszą karalność oraz upływ czasu od dokonania tego przestępstwa. Wymierzając oskarżonym nowe kary łączne Sąd Apelacyjny uwzględnił nadto stosunkowo bliski związek czasowy i przedmiotowy między przypisanymi im przestępstwami, co przemawiało za orzeczeniem kary łącznej na zasadzie asperacji.

Z omówionych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.